

दैनिक

लुम्बिनी

निजी क्षेत्रबाट निरन्तर प्रकाशित पहिलो राष्ट्रिय दैनिक

हामी बोलेर मात्र
होइन पुन्याएर छाड्छौं

तपाईंको अत्यन्तै जरूरी चिठी एवं पार्सलहरू
नेपाल लगायत भारत र विश्वका प्रमुख शहरहरूमा
पठाउनु परेमा हामीलाई सम्भन्हुहोस् ।

सुपर काइनेटिक
कूरियर्स सर्विस

ट्राफिक चोक हिमालयन
बैंकको साइड (सुर्जु लाईफ इन्सोरेन्स भएको
गवन) फोन:- ०७१५४२५७१

वर्ष ३७ | अंक ३६ | बुटवल | २०८१ माघ १७, गते बिहीबार

नेपाल संवत्

११४५ | Thursday Jan 30, 2025

पृष्ठ ४

मूल्य रु. ६ मात्र

Lumbini

‘पूर्व राष्ट्रपति भण्डारी सक्रिय राजनीतिमा आउनु अनुचित’

बुटवल । नेकपा एमालेका उपमहासचिव प्रदीप ज्ञवालीले पूर्व राष्ट्रपति विद्यादेवी भण्डारी एमालेको सक्रिय राजनीतिमा आउनु उचित नहुने बताएका छन् । प्रेस चौतारी रूपन्देहीले बुटवलमा गरेको पत्रकार सम्मेलनमा बोल्दै उनले राष्ट्रध्यक्षहरू पार्टीको सक्रिय राजनीतिमा आउनुलाई राम्रो नहुने बताए । उनले एमालेमा यो विषयमा कुनै छलफल समेत नभएको पनि बताए ।

‘सामान्यतया: संवैधानिक राष्ट्राध्यक्षहरू मुलुककै अभिभावक हो । त्यस अर्थमा नेकपा एमालेको पनि अभिभावक हो, उहाँहरू । तर मुलुककै अभिभावक भइसकेको मान्छे, पार्टीमा प्रत्यक्ष कार्यकारी भूमिकामा फर्कने कुरा चाहिँ मैले सामान्य अवस्थामा त्यो उचित हो भन्ने म ठान्दैनौँ ।’- ज्ञवालीले भने ।

उक्त विषयमा पूर्वराष्ट्रपति भण्डारी सचेत नै भएको जस्तो आफूलाई लागेको पनि ज्ञवालीले बताए ।

पूर्वराष्ट्रपति भण्डारी सामान्य अवस्था एमालेलेमा सक्रिय हुने सम्भावना आफूले नदेखेको भन्दै ज्ञवालीले आम नागरिकले पनि यस्तो कुरा नचाहेको दाबी गरे ।

साथै, उनले पार्टी अध्यक्षकै इच्छाविपरीत प्रतिस्पर्धा गर्नेगरी राजनीतिमा आउन लागेको भन्ने कुरा सही नभएको दाबी गरे ।

‘असामान्य अवस्था उत्पन्न भयो भने हरेक व्यक्तिको भूमिका राष्ट्रले माग्छ । त्यस्तो बेलामा छुट्टै छलफल गर्न सकिन्छ,’ ज्ञवालीले भने-‘अहिले तत्कालै उहाँ सक्रिय राजनीतिमा फर्कनुहुन्छ अथवा केही साथीहरूले भनेजस्तो पार्टी अध्यक्षकै इच्छाविपरीत स्पर्धा नै गर्नेगरी आउन खोजेको भन्ने कुरा सहि होइन । उहाँको त्यो भनाइ पनि होइन ।’

भण्डारीले नै देशले मागेको बेलामा जुनसुकै भूमिकाका लागि तयार भएको भन्दै अहिले गरिएका चर्चाहरू अनुमान मात्रै भएको जिकिर गरे ।

‘उहाँले नै भन्नुभएको छ, देशले माग्यो भने जुनसुकै भूमिकाका लागि तयार छु । त्यसमा हामीले कुनै छलफल ओपन पनि गरेका छैनौँ । अहिले गरिएका चर्चा अनुमान मात्रै हुन् ।’- ज्ञवालीले भने ।

फरक प्रसंगमा ज्ञवालीले अहिले आएका अध्यादेशले निजी क्षेत्रमा उत्साह देखिएको र संसद्मा दर्ता भएको सामाजिक सञ्जाल नियमनको विधेयकले गलत सूचनाबाट सबैलाई जोगाउने तर्क गर्दै प्रेस स्वतन्त्रतामा अवरोध नपुऱ्याउने बताए । अमेरिकी सरकारको पछिल्लो नीतिले त्यहीँबाट आउने सहायताका काम रोकिएको र यसले पछिसम्म पनि असर पार्ने उनको भनाइ छ ।

‘सामाजिक सञ्जाल विधेयकमा आपत्ति छ’

काठमाडौँ । नेपाली काँग्रेसका महामन्त्री विश्वप्रकाश शर्माले अभिव्यक्ति स्वतन्त्रता कुण्ठित गर्ने गरी ‘सामाजिक सञ्जाल विधेयक’ आएको भन्दै काँग्रेसले स्वीकार गर्न नसक्ने बताएका छन् ।

महामन्त्री शर्माले सामाजिक सञ्जाल विधेयक ल्याउँदै गर्दा सत्तारुढ प्रमुख दुई दलबिच गहन छलफल नभएको भन्दै आपत्ति जनाएका छन् । विधेयक ल्याउन सभापति शेरबहादुर देउवासँग प्रधानमन्त्री केपी शर्मा ओलीले समर्थन खोजेरै ल्याइएको हो भनेर भने पनि त्यसको भारी काँग्रेसले नबोक्ने शर्माले दाबी छ ।

अभिव्यक्ति स्वतन्त्रताको मर्म र मूल्यको सन्दर्भमा काँग्रेसको दृष्टिकोण यो विधेयकले प्रतिनिधित्व नगर्ने शर्माले जनाए ।

शर्माले जनमत, सरोकार, नियमन गर्ने अरु विधिहरू ख्याल नै नगरी विधेयक ल्याउनु कार्य भएको बताए । फेक आइडी बनाउने, अमायौँदित ढंगले गाली गर्ने, अश्लिल सामग्री पोष्ट गर्ने नियन्त्रण गर्ने सन्दर्भमा भने आम नागरिक र सामाजिक सञ्जाल प्रयोगकर्ताकै चाहना पनि रहेको पनि शर्माले बताए ।

उनले कतिपय विषयहरू प्रेस काउन्सिलले हेर्न मिल्ने पनि बताए ।

कतिपयमा कारबाही प्रक्रिया फरक तरिकाले गर्न सकिनेमा फौजदारीमा तान्न खोजिएको प्रावधानहरू आपत्तिजनक रहेको उनले औल्याए ।

एमाले लुम्बिनीमा २२ जना मनोनित

बाँके । नेकपा (एमाले) लुम्बिनी प्रदेश कमिटीमा २२ जना मनोनित भएका छन् ।

» समाचार पृष्ठ ४ मा

लुम्बिनी संवाददाता

बुटवल

निजी विद्यालय सञ्चालकहरूले आफूहरू कम्पनी ऐनअन्तर्गत नै चल्न पाउनुपर्ने माग गरेका छन् । निजी तथा आवासीय विद्यालय अर्गनाइजेसन नेपाल (प्याब्सन) लुम्बिनी प्रदेशको चौथो अधिवेशनको अवसरमा बोल्दै उनीहरूले कम्पनी ऐन भन्दा अरु ऐनअनुसार निजी विद्यालय सञ्चालन गर्न कठीन हुने बताए ।

उनीहरूले २०७२ सालमा बनेको शुल्क निर्धारण नियमावली संशोधन हुनु पर्ने र निःशुल्क छात्रवृत्ति दिन नसकिने समेत बताएका छन् । अधिवेशन उद्घाटन गर्दै लुम्बिनी प्रदेशका स्वास्थ्य मन्त्री खेम सारुले तीनै तहका सरकारले सामुदायिक विद्यालयमा लगानी बढाएर शैक्षिक गुणस्तर सुधार गर्दै आएकोले निजी विद्यालयहरूसामू चुनौती रहेको औल्याए । मन्त्री सारुले निजी विद्यालयहरूले अहिलेको युग सुहाउँदो र अन्तर्राष्ट्रियस्तरमा प्रतिस्पर्धी एवं प्रविधियुक्त विद्यार्थी उत्पादनलाई प्राथमिकतामा राख्नुपर्ने सुझाव दिए । उनले हरेक वर्ष १२ कक्षा उत्तीर्ण भएपछि एक लाख बढी विद्यार्थी उच्च शिक्षा अध्ययन गर्न विदेश जाने र त्यसो गर्दा एक खर्ब रूपैयाँ विदेशिने गरेको भन्दै नेपालमै अन्तर्राष्ट्रियस्तरको पढाइ हुने विश्वविद्यालय सञ्चालन गर्नेतर्फ निजी विद्यालयको ध्यान जानुपर्ने बताए ।

उनले तीनै तहका सरकारले संस्थागत विद्यालयका जायज मागलाई सकारात्मकरूपमा लिएर समस्या समाधान गर्नुपर्ने बताए ।

अधिवेशनमा बोल्दै प्याब्सन केन्द्रीय उपाध्यक्ष विष्णु पन्थीले निजी विद्यालयहरू दर्ता गर्दा कम्पनी ऐनअनुसार एएकाले अब अरु ऐनअन्तर्गत चल्ने कुरा स्वीकार्य नहुने बताए । उनले २०७२ साल यता शुल्क समायोजन नभएको भन्दै समय सापेक्ष शुल्क समायोजन हुनुपर्ने र निःशुल्क छात्रवृत्ति दिन नसकिने तर्क समेत गरे ।

प्याब्सन केन्द्रीय महासचिव आर के कटुवालले संघीय शिक्षा ऐन निर्माणमा प्याब्सनको भूमिका महत्वपूर्ण रहेको भन्दै उनले विधेयक

समाचार प्रभावः

बेरूजु घटाउने गौमुखीको निर्णय

लव कुमार अधिकारी

प्यूठान

गौमुखी गाउँपालिका गाउँसभाको १८औँ अधिवेशनले पालिकाको बेरुजु घटाउने निर्णय गरेको छ । दैनिक लुम्बिनी पत्रिकामा यही माघ ६ ‘गौमुखीको बेरुजु ९ करोड २७ लाख’ शीर्षकमा समाचार प्रकाशन भएपछि पालिकाले बेरुजु घटाउने निर्णय गरेको हो ।

गाउँपालिकाले गत वर्षसम्म लेखापरीक्षकले सम्परीक्षण गर्दा ४ करोड १८ लाख ६४ हजार रूपैयाँको मात्र प्रतिक्रिया प्राप्त भएको उल्लेख गरेको थियो । महालेखा कार्यालयको प्रतिवेदनअनुसार गाउँपालिकाको हालसम्मको कुल बेरुजु रकम ९ करोड २७ लाख ६५ हजार पुगेको छ ।

बेरुजु देखिएको बाँकी रकममध्ये ९ लाख ९० हजार असुल गर्नुपर्ने, १ करोड २४ लाख ७७ हजारको प्रमाण कागजात पेस गर्नुपर्ने र ३ करोड ४५ लाख ५१ हजार नियमित गर्नुपर्ने र २८ लाख ८३ हजार पेशकी बाँकी देखिएको छ । सबै गरी गत आर्थिक वर्ष ५ करोड ९ लाख १ हजार बेरुजु कायम रहेको महालेखा कार्यालयको प्रतिवेदनमा उल्लेख गरिएको समाचार प्रकाशन गरिएको थियो ।

प्रतिवेदनमा गाउँपालिकाले नेपाल सार्वजनिक क्षेत्र लेखामानको ढाँचामा वित्तीय प्रतिवेदन तयार नगरेको, झोत र साधनको प्राप्तिको प्रक्षेपण यथार्थपरक नभएको र आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली कमजोर रहेको जनाइएको छ । गाउँपालिकाले कर्मचारीको दरबन्दीअनुसार स्थायी पदपूर्ति नभएका कारण विकास निर्माण र सेवा प्रवाहमा समेत असर परेको प्रतिवेदनले औल्याएको छ । अनुदानको पर्याप्त अनुगमन नभएको र वितरणमुखी कार्यक्रम सञ्चालन गरेको जस्ता गम्भीर विषयहरू समेत प्रतिवेदनमा उल्लेख गरिएको छ ।

१८औँ गाउँसभाबाट पालिकाले सम्परीक्षण गर्न महालेखापरीक्षकको कार्यालयलाई अनुरोध गर्ने भनि निर्णय गरेको छ । यससँगै वडा नम्बर ३ (साविकको रजवारा गाविस) लाई २ वटा वडामा विभाजन गर्ने निर्णय समेत गरेको छ ।

दोस्रो पटक बोलपत्र आब्हानको सूचना - ७ दिने म्याद थप सहित

(प्रथम पटक प्रकाशित मिति: २०८११००४ शुक्रवार)

(दोस्रो पटक प्रकाशित मिति: २०८११०१७ बिहीवार)

(बोलपत्र बुक्काउने अन्तिम मिति: २०८११०२५ शुक्रवार)

संस्थाको नाम : क्रिमसन कलेज अफ टेक्नोलोजी प्रा.लि.
आयोजनाको नाम : ओ.पी.डी. भवन निर्माण
निर्माण स्थल : क्रिमसन अस्पताल परिसर
ठेगाना : मणिग्राम, तिलोत्तमा ५, रुपन्देही, नेपाल

माथि उल्लेखित आयोजनाको लागि नेपाल सरकारको सम्बन्धित निकायहरूबाट ईजाजत प्राप्त कम्तिमा घ श्रेणीको निर्माण व्यावसायी संस्था वा फर्मबाट पहिलो पटक सूचना प्रकाशित भएको मितिले २२ बाइस दिन अथवा मिति २०८११०२५ शुक्रवार दिनको ४ बजे भित्र बुक्काइ सक्नु पर्ने गरी बोलपत्र आब्हान गरिएको छ। Technical Proposal र Financial Proposal छुट्टा छुट्टै खाममा शिलबन्दी गरी बुक्काउनु पर्ने छ। सबैको प्राविधिक क्षमताको मूल्यांकन Technical Proposal को आधारमा हुनेछ।

दुई वा बढि संस्थाको सहकार्य (Joint Venture) मा पनि बोलपत्र खरीद गरि पेश गर्न सकिने छ।

फ्रेम स्ट्रक्चर्ड भवन निर्माणमा विगत ५ वर्ष भित्रमा कम्तिमा दश करोडको काम गरेको र अन्य सिभिल इन्जिनीयरिङ आयोजनाहरूमा विगत १० वर्षमा कम्तिमा ५ करोडको काम गरेको प्रमाण सहित बोलपत्र खरीद गर्न पाउनु भन्ने निवेदन पेश गरेर मात्र बोलपत्र खरीद गर्न पाइने छ।

कुनै पनि बोलपत्रलाई स्विकार गर्ने या नगर्ने भन्ने कुरा नितान्त यस कम्पनीको संचालक समितिको अधिकारमा निहित रहने छ।

बोलपत्र नं	कामको विवरण	ईष्टिमेट रकम	सुरक्षण वापतको रकम	बोलपत्रको शुल्क
०२/सिभिल/ओपिडि २०८१-८२	ओपीडी भवन निर्माण (मणिग्राम, तिलोत्तमा ५)	-	बोलकबोलको २.५% नगद वा बैक ग्यारेन्टी	रु ५,०००/- (फिर्ता नहुने)

सम्पर्क

क्रिमसन अस्पताल

मणिग्राम, तिलोत्तमा न.पा.-५, रुपन्देही, नेपाल फोन नं. ०७१-५६२७४४, ७४५, ९८५७०७०१२८

सम्पादकीय

सामाजिक सञ्जाल नियमन हुनुपर्छ

सरकारले सामाजिक सञ्जालको प्रयोगलाई व्यवस्थित र मर्यादित बनाउन भन्दै कडा सजायसहितको व्यवस्था गर्दै विधेयक ल्याएको छ । यो विधेयकका बारेमा विभिन्न कोणबाट छलफल भइरहेको छ । सामाजिक सञ्जालको प्रयोग अमर्यादित र अराजक भन्दै जाँदा समाज गलत बाटोतिर गइरहेकोले छिटो कानुन बनाउन दबाव परिरहेका बेला सरकारले विधेयक अधि बढाएको छ ।

सामाजिक सञ्जालको प्रयोग गरी मिथ्या सूचनाको प्रवाह बढेको छ । बेनामी वा छद्मभेषी पहिचान बनाएर कसैकाविरुद्ध गलत सूचना प्रवाह गर्ने प्रवृत्ति बढेको छ । बेनामी वा छद्मभेषी पहिचानमा गलत सूचना वा जानकारीलाई शेयर गर्ने, कमेन्ट गर्ने प्रवृत्तिले समाजमा घृणा र द्वेष फैलिएको छ, समाजमा सामाजिक सदभाव बिथोलेको छ । महिलाको पोशाक लगाईदिएर पुरुषलाई अनेक खिसिद्वयुरी गर्ने प्रवृत्ति भट्ट हेर्दा कुनै व्यक्तिप्रति लक्षित भएजस्तो देखिए पनि महिलाप्रतिको अपमान हो । समाजमा लैङ्गिक, जातीय र धार्मिक सदभाव बिगार्न र असहिष्णुता बढाउन जुन प्रकारका गतिविधि सामाजिक सञ्जालमार्फत् भइरहेका छन्, ती अक्षम्य छन् ।

सामाजिक सञ्जालको दुरुपयोग गरेर राजनैतिक नेतृत्वलाई प्रहार गरेकोले ल्याइएको विधेयकको रूपमा मात्रै बुझ्नुहुन्न हरेकको हातमा स्मार्ट फोन रहेको र इन्टरनेटको प्रयोग गरी सूचना प्रवाह गर्न सक्ने सुविधा छ । सामाजिक सञ्जाल प्रयोगकर्ताले कतिपयले मिथ्या सूचना र सत्य तथ्य सूचना छुट्टयाउन चासो नदिएर पोष्ट गर्ने र शेयर गरेको पाइन्छ । कतिपयले बदनाम गर्ने ढंगले पोष्ट र शेयर गर्ने गरेका छन् ।

सामाजिक सञ्जालको प्रयोगलाई मर्यादित बनाउन कानुन अपरिहार्य थियो । कतिपय बुँदामा दण्ड र जरिवाना धेरै भयो भन्ने टिप्पणी आएका छन् । कतिपयले प्रेस तथा अभिव्यक्ति स्वतन्त्रता कुण्ठित हुन सक्छ भन्ने ढंगले टिप्पणी भएका छन् । प्रेस तथा अभिव्यक्ति स्वतन्त्रता संविधानले ग्यारेण्टी गरेको विषय हो । कानुनको दुरुपयोग हुनसक्ने प्रवृत्तिलाई पनि अंकुश लगाउन उत्तिकै ध्यान दिन आवश्यक छ ।

विश्वका धेरै देशमा सामाजिक सञ्जाल प्रयोगसम्बन्धी कानुन बनिसकेका छन् । सामाजिक सञ्जाललाई सूचना आदानप्रदान गर्ने माध्यमको रूपमा प्रयोग गर्ने गरी कानुन बन्नुपर्छ । स्वतन्त्रताको नाममा स्वच्छन्दता होइन, स्वच्छदताले अराजकता निम्त्याउँछ । अराजकताले समाजमा द्वन्द्व शृंजना गर्छ । सामाजिक सञ्जाल नियमनसम्बन्धी विधेयक समाजलाई अराजक हुनबाट रोक्नका लागि हो । बरु कुन कुन बुँदाले प्रेस तथा अभिव्यक्ति स्वतन्त्रता कुण्ठित गर्छ भन्ने बहसको खाँचो छ । त्यस्ता बुँदालाई हटाएर कानुन बनाउन सकिने भएकाले सरोकारवालाबिच छलफल आवश्यक छ ।

प्रचण्ड थैवको मूर्ति अनावरण

भुटवल । शहीद दिवसको अवसर पारेर राष्ट्रिय सङ्घ नेपाल रुपन्देहीले भुटवलका शहीद स्मरणिय शैवको अर्धकदको शालिक अनावरण कार्यक्रम गरेको छ ।

बुधबार एक कार्यक्रमकाबिच स्वर्गीय आ. आमा सुकन्या शैवले मूर्तिको अनावरण गर्नुभएको छ । विसं २०६५ सालमा चैत १ गते शैवको हत्या भएको थियो । कार्यक्रममा गोग्रहर्ले मूर्तिमा माल्यार्पण गर्दै श्रद्धाञ्जली गर्ने गरे ।

राष्ट्रिय युवा सङ्घ नेपाल रुपन्देहीका जिल्ला उपाध्यक्ष तथा सालिक निर्माण समिति सदस्य दिपक खत्रीले स्मरणिय शैवको परिवार, सहकर्मी सहयोगीमा मूर्ति निर्माण गरिएको बताए ।

युवाहरूको पक्षमा सँगै अग्रसर रहेका स्वर्गीयको

स्मरण हुने गरी घटनास्थल परिसरमा नै शालिक निर्माण गरिएको उनले बताए। कार्यक्रममा नेकपा एमाले पार्टी रुपन्देही जिल्ला उपसचिव बाबुराम पन्थीले राजनीतिक परिवर्तनमा स्वर्गीय शैवको योगदानबारे प्रकाश पार्दै सरकारबाट शहीदको योगदानको उचित मूल्यांकन गर्न आग्रह गरे।

घटनाका प्रत्यक्षदर्शी युवा संधका लुम्बिनी प्रदेश इच्चार्य केशव रोकाले आफू प्रत्यक्षदर्शी भएको बताउँदै तत्कालिनसमयमा माओवादीको डर धम्कीका बावजुद पनि दोषीलाई कारबाहीका लागि कानुनी उपचार अघि बढाएको अनुभव सुनाए ।

कार्यक्रममा निर्माण समितिका सदस्य सुदर्शन खामचाले निर्माणको क्रममा भएको सहयोगीहरुप्रति विशेष धन्यवाद ज्ञापन गरेका थिए ।

A circular portrait of a middle-aged man with grey hair, wearing a light-colored shirt. He is looking slightly to the right with a serious expression. The background is dark and out of focus.

श्यामप्रसाद मैलानी

०४६ सालपर्यन्त सत्तामा पटक-पटक पुगेका तीन दलहरूले शासन सञ्चालन गर्ने अनौठो तरिका अवलम्बन गरेका छन्। उनीहरू देशभित्र राजपाटीका लागि अवसर प्रदान गर्ने सन्दर्भमा गम्भीर भएका छैनन्। युवाहरूलाई विदेश पठाउन माथिए देशभित्र बच्चाहरू र वृद्धहरू मात्र बसेर अवस्था बनाइराखेका छन्। देशभर संगठन भएका यी तीन दूला दलहरूका कार्यकर्ताहरूको संख्या ठूलो छ। उनीहरूलाई मात्र देशमा सबै प्रकारका संरक्षण र सुविधा उपलब्ध गराइएको छ। यसले गर्दा देशमा देखिएका युवाहरू सबैलाई स्वास्थरूपले भुइँदका रूपमा परिणत गरिरहेका छन्। यी भुइँदहरू युवाहरूको अवसरका लागि किहिले पनि आफ्नो एजेन्डा बनाएर नेताहरूलाई दबाव दिने असफल छन्, चाहँदैनन्। किनकि यी दूला दलहरूका आफ्ना आफ्ना शीर्षस्थहरूको गुगुगान गाउन र भजनमण्डलीका रूपमा आफूलाई परिणत गरी चाहन्छन्। यसैमा उनीहरूको भतास छ। शीर्षस्थ नेतृत्व गरी यिनै भुइँदहरूको प्रशंसामा असारतिमा मारिएका छन्। यही भुइँदलाई समय देशको रूपमा सोचिराखेका छन्। यदि देशका सम्पूर्ण युवाहरू देशभित्र रहने अवस्था नबढे गरी भने यसले हालका शैलीमा शासन गर्नेहरूलाई असहज अवस्था सिर्जना हुन्छ। यी तीन उनीहरूले राम्रो बुझेका छन्।

त्यसेल आहरेण युवा पलयान हुनुमन न आप्ता पर्यन्ताताक भाविय सुश्रित धरळखन् । विदेश पलायन भुकाहल्लाई मातृशिक्षा प्रदान नगरिल्ले पनि यस विषयलाई थप पुरस्त्रय्यै मिल्छ । शासन सञ्चालन गर्ने दोभ्रो तरिका हो । लोकतन्त्रको अन्वय धुरुपयोग यसको विशेषण र व्याख्या जेत गरे पनि आपुनो हुन्छ । नेपालमा सिवियानले गरेको व्याख्या व्यवस्था हेर्दा पूर्ण लोकतांत्रिक शासन व्यवस्था स्थापित छ । तर, व्यवहारमा लोकतन्त्रको अनुभूति गर पाइएको छैन । यसको उच्च उदाहरण काफ़ी छ । त्यो हो कानुनी समानता, नेपालमा यसैको अभाव छ । कानुनी असमानताको आडमा दूलादूला भ्रष्टाचारहरु भइराखेका छन् । सिवियानले कानुनी समानताको प्रत्यभूति गरेको छ । तर पै, नियम र निदेशनकै आधारमा दूलादूला अपराधमा हुनुमति दिने प्रणव्य अत्यन्त राम्री मिलाइएको छ ।

यस विषयमा लोकातांत्रिक शासन प्रणाली अवलम्वन गरि आएका देशहरूको अध्ययन गर्दा भ्रष्टाचारालगायतका अपराधहरूमा रूपांतरित, प्रधामन्त्री कोही पनि भेजेका छैनन्। नेपाल मात्र प्रायः यस्तो देश बनेको छ जहाँ राजनीतिक तहबाट भएका भ्रष्टाचारहरूको छानबिन नियन्त्रण निकायले गर्न पाउँदैन। गर्ने हैसियत पनि राख्दैन। पाकिस्तानका प्रधानमन्त्रीलाई देरलाई प्राप्त भएको उपहार व्यक्तित्व प्रयोजनमा राखेको अभियोगमा जेल सजाय भइसकेको छ। फिलिपिन्सका मार्क्सस्टेन पेस्का अल्वार्ड फुजिओरी, पाकिस्तानका इमरान खान आदिदेखि देरका भोम्पुरेको छ। स्वतन्त्रताको लडाइँमा नेसेन्स मदेला र आइसाइ सूचीको योगदान विषयको राजनीतिक इतिहासमा अर्कित छ। थोरैले भोम्पुरेको पीडा पनि उतिकै दर्दनाक छ। यस्ता उनीहरू उपहारण विषय राजनीतिमा देख्न सकिन्छ-

नेपाल माथि विचित्रको देश बनको छ । उदाहरणका लागि २००७ सालको आन्दोलनले गणराष्ट्रले सत्ताच्युत गयो । समस्यचत्र देशमा प्रजातन्त्रको ढोका खुल्लो पुग्यो । २५ सालमा जननिर्वाचित सरकारलाई २७ सालमा राजा महेन्द्रले प्रजातन्त्रलाई विकासबाट विस्थापित गरी शिशु प्रजातन्त्रको राजा घोद्रेत काम गरे । लोकतन्त्रको जनताका प्राक्निधिहरूले दूरो पीडाबोध गर्नुपर्थ्यो । नेताहरू कोही विस्थापित भई विदेशमा रहन थाले । कोही देशको कारगरामा कडा पीडाकाबिच बन्थे विशय भए । केहीले राजा महेन्द्रलाई समर्थन गरी प्रजातन्त्रप्रति गद्दारी गर्न पुगे । जे होस्, २७ सालको परिवर्तनपश्चात् पनि देशका शासकहरूको अनुहार फेरिएको थियो । २०४६ सालमा पुनः जनआन्दोलन छेद्वे । यस आन्दोलनको सफलता पश्चात् देशमा प्रजातन्त्र पुर्नबहाली हुन पुग्यो । निरपेक्ष राजा सवैधानिक राजतन्त्र परिणत हुन पुगे । बहुदलवादी नेताहरूले देशको शासनसत्ता सञ्चालन गर्न अवसर प्राप्त गरे ।

२०४६ सालदेखि ०६३ सालसम्म काँग्रेस १७ वर्ष देशमा
दुर्लोक राजनीतिको उतारचढाव आयो । देश पूरै आतंककारी
क्रियाकलापबाट त्रस्त रहन पुग्यो । ६३ सालमा इन्द्रजित पथ
र संसदीय किताबात राजनीतिको दलहरूका बीच सम्झौता
भयो । यो सम्झौताले निम्न शासकहरूका विरुद्ध जंगल पसी
आन्दोलन हेडेको माओवादी शक्ति ले सफरदार गरी
उनीहरूसँगै सत्ता सम्भर्दा हुन पुगे । अर्थात् मुक्ति शासकहरू
सत्तामा देखिन थाले । २०५३ सालदेखि हाकका दिससम्म

न्यू होरा

भैरहवा, । भैरहवामा जारी स्पन्दही रलिंग क्रिकेट प्रतियोगितामा न्यू होराइजन केट क्लबले फराकिलो जित निकालेको छ । रयोगिताअन्तर्गत 'ए' डिभिजनको बुधबारको नमा उसले सैनमैना क्रिकेट क्लबबमार्थ १ ६७ रनको जित निकाल्यो ।

पेरवास्थित सिद्धार्थ ट्रिक्ट मैदानमा टस
र व्याटिको निम्तो पाएको थु होराङ्जनले
गिरि ३७ ओभरमा ३४ ओभर र बल
नै सबै विकेट गुमाएर २ सय १२ रनको
लनयो योगफल बनार्यो । उसका लागि रनको
गालीले २८, आरिए खानले २८, विरसन
लीले १७ र सहिन खानले १६ रन बनाए ।
लडमा सैनामौका सुनि पडेल र ऋदम
लीले ३-३, ईश्वर क्षेत्रीले २ तथा गोपाल
ली र प्रदीप क्षेत्रीले १-१ विकेट लथ ।

नेतृत्व कहिले पाउने ?

आइयुए १७, १८ वर्षको अवधिमा विभिन्न संस्मृतीहरू र देशमा अमूलु परिवर्तन ल्याउने नारासहित जंगल उपेकोको शक्ति ले भूमिभगतमा पालेपलाउ शानसन्ध्यालान गरिकेको छन । जन्तुले पालेपलाउपश्चात् नयाँ अनुभूति गरिकेको भनेको यस आन्दोलनपश्चात् देश गणतन्त्रमय बन्यो । तर, न राजनीतिक स्थिरता प्राप्त नभै सक्थे न त आर्थिक समृद्धिको विश्वास नै देश अघि बढ्न सक्थे । यसले गर्दा २०४६ सालको जनआन्दोलन ०२३ सालको जनआन्दोलनको उपदेवतामा एक प्रकारको प्रसन्नचित्त खडा भएको छ ।

अब अन्ताराष्ट्रिय पारोक्षिकता 'द्वयगतमा' कहीं तथ्यहरू राखौं। विश्व राजनीति इतिहास अध्ययन गर्दा नै प्रकराका पारिवर्तनहरू सम्भव भएका छन्। काँपय अर्गनाइजेशनले युद्धले देशले अवलम्बन गरिएको राजनीतिक प्रणाली र शासकीय शैलीमा नै दूरो भिन्नता देखिएको छ। कुनै जमाना थियो विश्वमा संयुक्त राज्य अमेरिका र सोभियत संघ दुई द्वादलुता शक्तिस्मम्पन्न देसहरू थिए। सोभियत संघले विश्वका साम्यवादी देसहरूको नेतृत्व गरिराखेको थियो। लोकतन्त्रवादीहरूको नेतृत्व संयुक्त राज्य अमेरिकाको गर्थ्यो। यद्यपि गरिराखेको छ।

[illegible]

८ पुटका १५ देशमध्ये अधिकांश देशहरू युरोपियन युनियनको सदस्यता लिन पुगे। सोभियत संघ विघटन हुनुको पछाडि अमेरिकन कट्टीनालीले ठूलो काम गरेको थियो। यसको श्रेय त्यस समयका संयुक्त राज्य अमेरिकाका राष्ट्रपति निम्सनका तत्कालीन विदेश मामिलासम्बन्धी सल्लाहकार हेनरी किस्सिन्जरलाई विनुरेनै छुन्छ। उनले चीनसँग कट्टीनालीक वार्ता सफलतापूर्वक सम्पन्न गरी चीनलाई सोभियत संघका विरुद्ध धोखाबन्दी गर्न आफ्नो समर्थन भन्यो। साम्यवादी देशहरूका बीचमा नै ठूलो फाटो अथवा विभाजन ल्याउन हेनरी किस्सिन्जर समर्थन भएका हुन्। यसपछि संयुक्त राज्य अमेरिकाको शांति विश्वमा अझै भन्दा देखियो। चीनीले व्यापारिक क्षेत्रमा ठूलो प्रगति गर्दै आर्थिक वृद्धिका आधारमा संयुक्त राज्य अमेरिकालाई नै चुनौती दिने अवस्था सिर्जना भएपश्चात् साम्यवादी देशहरूको नेतृत्व चीन र रूसमध्ये कसले लिने हो? प्रतिस्पर्धात्मक अवस्था छ। तर पनि लोकतान्त्रिक किताको अन्तोल्लेखले सम्म अमेरिकाले परिहरेको छ। कट्टीनालीक आन्दोलनले सम्म साम्यवादी आन्दोलनलाई पछि धकेल्न सफल भएको यो अनुभव उदाहरण विश्व राजनीतिमा स्पष्ट रूपमा देखा सकिन्छ। जब सोभियत संघ सानासाना राज्यहरूमा विघटन हुनु पुगे। त्यो कमजोर अवस्थामा रूसको नेतृत्वमा बोरीस एलिसन स्थापित हुन पुगे। उनको सम्मामना रूसमा धेरै प्रकारका विकृति र विवर्तनहरू देखिए।

या देश धर्म न अस्तव्यस्त हुनु पुग्यो । अहं अहं अहं अहं ।
बीच त्यहाँको शासकका रूपमा पुट्टिनको उदय भयो । करिब
१८ वर्ष पुट्टिनले नै त्यहाँ एकतन्त्रीय तानाशाही शासन
प्रणाली अवलम्बन गरिआएका छन् । एकल नेतृत्वमा
रूस अघि बढिराखेको छ । बोरोस एल्सनलाई विस्थापित
गरेपछि पुट्टिनका पालामा त्यहाँको शासकीय शैलीमै दूले
पुट्टिनले भयो । अत्यन्त परिवर्तनको अनुभूति गर्ने भए-
तर, पुट्टिनको शासन अत्यन्त ज्यादा तानाशाही थियो र छ ।
लोकतन्त्रको मान्यमर्मद गर्दै उनले रूसको तत्कवी गर्दै अगाडि
बढाउन सफल भएका छन् । विजय राजनीतिक मानचित्रमा
असम्यवदी शासन प्रणाली अवलम्बन गरिरहेका देशहरूको
नेतृत्व अहिलेको अथवाथमा पुट्टिनले नै लिइरहेको स्थिति
छ । तर, धेरै प्रकारले चीन अघि बढिराखेको अवस्था छ ।
यदि चीनले अवलम्बन गरी आएका देशहरूको नेतृत्व गरेको
खण्डमा विश्वभर नै शासकीय प्रणालीमा अर्को उत्तराधिकार
परिवर्तन आउने स्पष्ट छ । यो सकारात्मक परिवर्तन
व्यवस्था र शासकहरू दुवैमा परिवर्तन गर्दा मात्र सम्भव
भएको हो । यदि शासकहरू अथवा पात्रहरू तिने भएको
खण्डमा व्यवस्था परिवर्तन हुँदैन देशले प्रगति गर्न सक्दैन ।
त्यसको उदाहरण चीन नेपाललाई नै ज्वलन्त रूपमा लिन
सकिन्छ । निम्निक २०४८ सालको जनआन्दोलन पञ्चायत
तानाशाही शासनविरोधको थियो ।

त्या सफल भक्तां कदा वीषात्र महाज्यह्वलानो नै साद्यको शान्त सत्ता सुम्पने र लोकतन्त्रवादी नेताहरू र देशवादी नेताहरू दुवैले ज्यह्वलानो आक्रान्ता नेता बनाउने अस्वस्थ प्रतिस्पर्धा तीव्र रूपमा गर्दै गए । राजनीतिलाई नजिकबाट अध्ययन गर्दा व्यवस्था परिवर्तन भएपश्चात् पुराना शासकहरूले राजनीतिमा सहभागिता हुने साहस गर्न सक्दैनन् । तर, नेपालमा ३० वर्ष पञ्चायती शासनकालका शासकहरू पदच्युतकृत अहिले पनि शासनीशासनामा पुगेका छन् । नेपाली जनताको अभिमत केही हदसम्म यिनीहरूले पाइराखेका छन् । नेपालको समस्या यही हो । व्यवस्था परिवर्तन हुन्छ । मसका पात्रहरूलाई निरन्तरता दिइन्छ । कारागामा कडा सजाय दिनुपर्नेहरूले शासकोको संज्ञो-ताला प्राप्त गर्न पुगेका छन् । यस अर्थमा यस देशमा आर्थिक समुन्नीलतागर्वातका

विकास निर्माणका कुराहरू तीव्र रूपमा अघि बढ्ने र सुशासन कायम हुने कोरा नाराहरूलाई हामीहरूले विश्वास मात्र होइन, समर्थन पनि गरिराखेको स्थिति छ । अनि यस देशको विकास कहाँबाट हुन्छ ?

देशले लामा समवेदोख राजनीतिज्ञ मात्रै प्राप्त गरेको छ । राजनीतिको अनुहार देख्न पाएका छैन । तर, प्राष्ट्रिय दलहरूले विभिन्न कालखण्डमा देशमा लोकतन्त्र प्रजातन्त्र र गणतन्त्र प्राप्त गर्न सन्धर्ममा ठूलै योगदान गरेका हुन्, यसमा कुनै संशय छैन । तर, यी दलहरूका अधिकांश प्राहहरू देशप्रति कहिल्यै प्रेम भएनन् । राजनीतिले सदैव राष्ट्र राष्ट्रियता र लोकतन्त्रलाई सर्वोपरि प्राथमिकतामा राख्छ । भावी पुस्ताका 'व्यय'मा चिन्तन लाग्न गर्छ । दीर्घकालीन सोचका आधारमा राष्ट्रको प्रागतिका लागि ग्युगेजो जता बनाउँछ । तर, राजनीतिज्ञ भनेको त्यो हो जसले आफ्नो निर्वाचनमा कसरी विजयी भई सत्तामा निरन्तरता दिने ? भने मात्रै एकल सोच राख्छ । नेपालमा यही दोस्रो दर्जाको तानहरू मात्रै देखिए । तानहरूलाई अर्थि भएता पनि परिस्थिति नै देशले बनाउन सकेन । यस अवस्थामा बुढाया प्रयोग भइसकेका शासकहरूको विकल्प जताले चाहेका छन् । तर, राजनीतिक दृश्यमा भरोसा नगर्लायक अहिले प्राहहरू स्पष्ट रूपमा आफ्नै अडान सकेका छैनन् नेपालमा यस्ता प्राहहरू तल स्थानीय तहको निर्वाचनमा केही स्थानमा उम्मेदवारहरूले विजयी हुने अवसर पाए ।

उनीहरूका कर्मकाजकारी र सफल पक्ष देखिएका छन् । तर, समग्रमा पुराना नेताहरूभन्दा उनीहरू जनताका नजरमा स्वीकार्य बन्दै गएको अवस्था छ । तर पनि उनीहरूले राजनीतिक दल बनाएका छैनन् । राजनीतिक दलीयता अर्थात् बहेको स्वतन्त्र उमेदवारको हैसियत दर्शाएर राजनीतिक प्रणालीमा उत्साहजनक हुँदैो हेरेन । संस्था देखिएका स्वतन्त्र सांसदले जनतालाई बेरामा देखिएका विकृतितहरूको उजागर गर्दै सुसुचित गराउने कामसम्म गेएका छन् । सम्वन्धित प्रणालीमा गणितीय खेलमा उनको उपस्थिति महासागरमा एक थोपा पानी थप भएजस्तै हो । जहाँसम्म स्वतन्त्र मेयरहरूको कुरा छ । उनीहरूले कार्यकारी अधिकार प्रयोग गर्न पाउने भएकाले केही हदसम्म काम देखाउन सकेका छन् । तर पनि दलीय प्रणालीबाट विजयी भए आएका प्रतिनिधित्वहरूको गेराबन्दीमा अन्यन्त असहजताका साथ काम गर्नुपर्ने अवस्था छ । आफ्नो शासकीय शैलीभन्दा पृथक् प्रकारले प्रस्तुत भएका यी स्वतन्त्र प्रतिनिधित्वहरूलाई राजनीतिक दलहरूमा मटाथीराहरूले स्वीकार गर्न सकेका छैनन् । असहयोग गरिरहेका छन् । यिनीहरू पुनर्तर् हुँदा पुराना दलहरूको सावग गर्दै जान्छ ।

यसबाट मुक्तित करी राख्ने ? भन्ने रणनीति तपुरा दलहरूले अलग्गै बनाएर गरीरहेका छन् । नयाँ रणनीतिहरू दल दली गरेर चुनौती प्रस्तुतधामा होमिएकाले राजनीतिमा अल्प अवधिमा नै ठूलो सफलता हासिल गरेका छन् । तर पनि यस्ता धारणामा राष्ट्रको नागरिकदलीत परिचयमा गरी विदेशी शासिन विभिन्न प्रकारका अर्नीतहरू र कानुनी व्यवस्था प्रतिकूलका कारणहरू गई गई विवादित बनेका छन् । छिटोछिटो पेसा बदल्दै स्टन्डबाजीका आधारमा राजनीतिमा होमिएका व्यक्ति ठूलो विचलामा परकम्पक तानिंदै गएका छन् । तथापि केही मतदाताहरूले अरिले पनि यही पात्रहरूलाई पालनौ विचलामा गरेको अवस्था देखिंदै छ । तर, अधिकश मतदाताहरू दुविचामा परिराखेका छन् । यस अवस्थामा नेपाली मतदाताहरूले कसलाई रोज्ने ? कुन दललाई मतदान गर्ने ? दुविचामात्रक अवस्था सिर्जना भएको छ । सबैभन्दा कठिनाइमा सचेत मतदाताहरू रहेका छन् ।

पुराना दलहरूले आफ्नो दलीय सिद्धान्त आदर्श, मूल्य र मान्यतालाई पूर्ण रूपमा गानी गर्दै आँध बढन सुरुनै पर्वदछ । आफ्ना शासकीय शैलीहरूमा सुधार अत्यावश्यक छ । जनतालाई ढोँटेर राजनीत गर्नु छानुपर्छ । त्यसमा आक्रमण भएज्वाको अवस्थालाई क्रान्तिकारी अभियानकै रूपमा निरूपणमा ल्याउनु सुधार गर्ने संकल्पसहित आँध बढनुपर्छ । आग्रह र पूर्वाग्रहका आधारमा राजनीत पर्वत्याग गर्नुपर्छ । संवैधानिक आशय र मर्मअनुसर्को काम गर्नुपर्छ । संविधानपत्रैकुलका कानुनी व्यवस्थाहरू बनाउँदै मूल कानुनलाई नै कुल्लिने कुलुसत मनसायबाट पृथक् रहन सनुपर्छ । उदाहरणका लागि नेपालको संविधानले सुशासन र भएज्वाकामुक्त शासनका साथै कानुनी समानताको प्रत्याभूत स्पष्ट रूपमा गरेको छ । तर, यही देशमा संवैधानिक मूल्यमान्यतालाई राजनीत तहबाट भएका भएज्वाकरजन्य क्रियाकलापहरूलाई अनुमति दिने कानुन बनेको छ ।

देशका स्वतंत्र न्यायपालिका मन्त्रालयहरूलाई कारबाही गर्न नीतिगतलाई निर्याग गर्न पुछा। सबैले अनराव्याव्यह सम्मान गर्न चाहने विशेषगरी लोकतन्त्रवादीहरूले दुर्लाल आदर्शभाव राख्ने स्वतन्त्र न्यायपालिका निम्नभूत हुन सकेकोका र यस्का निगण्यहरूले समाजमा ढुङ्गालाई कम गर्न सन्तुपनको थप ढुङ्ग सिर्जना भएको आलोचना सचेत वर्ग र स्त्वाचारजगत्ले गरिराखेका छन। यो राजनीतिक विक्षुत्तिको रूपमा रहेका न्यायपालिकाका पात्रहरूको कमीकमजोरीका कारण यो अवस्था बनेको हुन। यस्मा सुधार हुनेपछि। यदि यसो हुन सकेमा नेपालमा पुनः थिने पुनाना दलहरूले नै शासन सत्त्वानले गर्ने अवसर प्राप्त हुनेछन्। तन, पात्रहरूमा परिवर्तन जरुरी छ। किनकि उनीहरूले नेपाली जनताले सुधारका संकेतसम्म पुग्न देखन सकेका छैनन। यदि यसो नभएमा देशमा नेतृत्व विहिन आन्दोलन भईसके सम्भावना त्यतिनै बढेर देखिएको छ।

जयी

समान १-१ विकेट लिए । खेलमा निश्चल जवाली प्लेयर अफ द म्याच भई एक हजार सय रुपैयाँ प्राप्त गरे ।

रूपदेही क्रिकेट संघका आयोजना र सिद्धार्थनागर नगरपालिकाको सह-प्रायोजनमा हारा प्रतियोगिताको विजेता टिमले नगद लाख १ रुपैयाँ र उपविजेताले ५० हजार १ रुपैयाँ नगदसहित ट्रफी, मेडल र प्रमाणपत्र प्राप्त गर्नेछन्।

यस्तै, हरेक खेलको म्यान अफ द म्याचले १ हजार दुई सय, म्यान अफ द सिरिजले १५ हजार, बेस्ट ब्याट, बेस्ट बलर र उदयमान खेलाडीले जम्मा १ हजार रुपैयाँ पाउने संघका कोषाध्यक्ष तथा खेल संयोजक निरञ्जनाप्रताप खोंटले जानकारी दिए।

जवाफ़ी ब्याटिङ गरेको सैनामैना १३ ओभर	दोहोरो अंकमा रन बदुल
बलमा सबै विकेट गुमाएर ४५ रनमै समेटियो	फराकिलो अन्तरमा हार व्यह
लज्जास्पद हार व्यहोर्यो । उसका लागि	न्यू होराइजनका प्रिन्स पालले
महेश रानाले १० रन बनाए पनि अन्य ब्याटरले	रन खर्चेर ४ विकेट लिए । य

३, सलिन खान, निमल गुरुङ र खिलमान केसीले सम्मान १-१ विकेट लिएर । खेलमा निरन्तर जवाबी प्लेयर अफ द म्याच भई एक हजार सय रूपैयाँ प्राप्त गरे ।

रुपन्देही क्रिकेट संघको आयोजनामा सिद्धार्थनगर नगरपालिकाको सह-प्रायोजनमा जारी प्रतियोगिताको विजेता टिमले नाइद १ लाख १ रूपैयाँ र उपविजेताले ५० हजार १ रूपैयाँ नाइदसहित ट्रफी, मेडल र प्रमाणपत्र प्राप्त गर्नेछन् ।

यस्तै, होके खेलको म्यान अफ द म्याचले १ हजार दुई सय, म्यान अफ द निरिजले १५ हजार, बर्ड्स ब्याटर, बेष्ट बलर र उदयमान खेलाडीले जम्मा ५ हजार रूपैयाँ पाउने संघका कोषाध्यक्ष तथा खेल संयोजक निरजप्रताप खर्किले जानकारी दिए ।

लुम्बिनी उर्जा कम्पनी लिमिटेड कम्पनी

०१-२९०८२००.४००४००.९८४०००४००

लिलाम बट्टाबहादुर सम्बन्धी १५ दिने सूचना

यस विजेत लुम्बिनी उर्जा कम्पनी लिमिटेड अर्जको अन्तर्गत सेती नदी वलतमुख्छ आयोजनाको लपलप बायोअनका सवारी साधनहरू हाल ये जस्तो अवस्थामा छ सोही अवस्थामा बोलचालकोद्वारा लिलाम हुने भएकोले इच्छुक व्यक्ति, फर्म वा कम्पनीले अप्रतिम ब्या ड्राफ तर्नुहोला । डाक बढावामा अप्ठुरो कोलोन बोलको रकमको र्वा प्राप्तिबारे हुने रकम नदी धोटी वा जलजला जम्मा गर्नुहोने छ । लिलाम स्वीकृत भएमा सोको जानकारी वा सूचना पाएको छ । दिनेत्रिय आम्हले कोलोन बोलको पूरा रकम का शुल्क समेत भुक्तानी गर्ने अक अवसरमा ब्या बुझिहाई जानुपर्नेछ, अन्यथा धोटी बोलको कोको रकम जफत गरिनेछ । लिलाम स्वीकृत गर्ने वा नगर्ने वा अधिकार रुपमा विजेत गर्ने सम्बन्धी सम्पूर्ण अधिकार यस कार्यालयमा निहित रहने छ । लिलाम हुने सवारी साधनको अवस्था, प्रकृति तथा अन्य विषय बुझ्नु पर्नेमा कार्यालय सम्वन्धित यस कार्यालयमा सम्पर्क रहन सकिने ।

तलिलाम		मोडेल	परिमाण	न्युनतमप्रति इन्डाइ कायाम भुल्य (रु)
क्र. स.	सवारी साधनको किसिम			
१	जिप	Toyota Prado TX MT	१	रु.८८७७७१२२
२	जिप	Mahindra Scorpio 5S 4WD 1.99 BSIV	२	रु.२१,४४,४२४
३	मोटरसाईकल	पस्सर १५० कल	२	रु.१०,०५५५
४	मोटरसाईकल	पस्सर १५० कल	१	रु.१२,४२,३६३

